

Kaupunginhallitus

Aika 23.06.2025 klo 16:00 - 16:39**Paikka** Kaupunginhallituksen huone**Osallistujat**

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Grönholm-Paananen Pirjo Vornanen Outi Hämäläinen Jari Kemppainen Anna Kananen Jussi Niskanen Mauno Pietiläinen Seppo Säteri Petri Tuikkanen Tuija	Puheenjohtaja Varapuheenjohtaja Jäsen Jäsen Varajäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen	
	Koskela Jyrki	Kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja	poissa kokouksesta klo 16:09 - 16:17
Poissa	Koskinen Henri Vepsäläinen Hilma Mäkinen Elina		
Muu	Vuopionperä-Kovanen Helena Riihimäki Anni	Kaupunginjohtaja, esittelijä Pöytäkirjanpitäjä	paikalla Teams- yhteydellä

Käsitellyt asiat 167 - 175**Allekirjoitukset** Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.Pirjo Grönholm-Paananen
puheenjohtajaAnni Riihimäki
pöytäkirjanpitäjä**Pöytäkirjan tarkastus** Pöytäkirja on tarkastettu, todettu kokouksen kulun mukaiseksi ja allekirjoitettu sähköisesti.Anna Kemppainen
pöytäkirjantarkastajaJussi Kananen
pöytäkirjantarkastaja**Pöytäkirjan nähtävilläpito**

Pöytäkirja on nähtävillä 27.6.2025 kaupungin verkkosivuilla.

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 167	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 168	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 169	Viitasaaren kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi	5
§ 170	Viitasaaren kaupungin lausunto koskien Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3.vaiheen luonnosta	14
§ 171	Viitasaaren kaupungin lausunto rakennusjärjestysluonnoksesta	16
§ 172	Kaupunginjohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin 23.6.2025	20
§ 173	Valtuustoaloite hiekoitushiekan hakumahdollisuudesta kaupungin osoittamasta paikasta	21
§ 174	Vuoden 2026 äänestysalueiden muutokset ja niistä ilmoittaminen Digi- ja väestötietovirastolle	24
§ 175	Ilmoitusasiat/ kaupunginhallitus	26

Kaupunginhallitus

§ 167

23.06.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 167

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 145 - 147 §:ien mukaisesti. Kaupunginhallituksen kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 19.6.2025 sähköisesti ja julkaistu samana päivänä nähtäville kaupungin verkkosivuilla.

Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Hallintosäännön 150 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi kaupunginhallituksen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla.

Hallintosäännön mukaan puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	-

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 168

Kuntalain (410/2015) 107 §:n 1 momentin mukaan toimielimen päätöksistä pidetään pöytäkirjaa. Lain 140 §:n 1 momentin mukaan toimielimen pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassa pitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Hallintosäännön 165 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan pääsääntöisesti kokouspäivänä, ellei se ole mahdollista, niin viimeistään kolmen arkipäivän kuluessa kokouksesta. Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti.

Pöytäkirja on allekirjoitettavissa ja tarkastettavissa sähköisesti 24.6.2025.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Anna Kemppaisen ja Henri Koskisen.

Päätös

Kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Anna Kemppaisen ja Jussi Kanasen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Viitasaaren kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 169

342/03.00/2025

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus jatkuu alueidenkäyttöä, maapolitiikkaa ja kaavojen toteuttamista koskevien pykälien osalta. Lisäksi kokonaisuuteen yhdistetään kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa koskevan lain uudistaminen.

Alueidenkäyttölaki sisältää valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusjärjestelmää sekä merialuesuunnittelua koskevat säännökset. Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä ehdotetaan säilytettäväksi pääpiirteittäin ennallaan. Keskeisimmät muutokset kohdistuvat maakuntakaavan ohjausvaikutukseen, kaavojen sisältövaatimusten ajantasaistamiseen, tuuli- ja aurinkovoimarakentamiseen, vähittäiskaupan suuryksiköihin, maaomistajan aloiteoikeuteen ja kumppanuuskaavoituksen, kaavoitusprosessin sujuvoittamiseen sekä muutoksenhakuun.

Ympäristöministeriö on pyytänyt kunnilta ja kaupungeilta lausuntoa valmisteilla olevasta uudesta alueidenkäyttölain luonnoksesta (diaarinumero: VN/26856/2023).

Lausuntopyyntö pohjautuu Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteisiin, jossa painotetaan mm. teollisuuspuistojen maankäytön prosessien nopeuttamista, maanomistajien aloiteoikeutta yleis- ja asemakaavoituksessa, kaavoituksen ja lupaprosessien sujuvoittamista sekä uusiutuvan energiainvestointien edistämistä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi alueidenkäyttölaki, joka muodostuu valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusta ja merialuesuunnittelua koskevista säännöksistä. Samalla alueidenkäyttölain nimike muutettaisiin *Laiksi kaavojen toteuttamisesta*.

Lainvalmistelun mukaan alueidenkäytön suunnittelun kolmiportainen hierarkia sekä kuntien keskeinen ja ratkaiseva rooli kaavoituksessa säilyisivät.

Uudessa alueidenkäyttölaissa maakuntakaava rajattaisiin koskemaan vain valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä asioita ja myös maakuntakaavan oikeusvaikutuksia rajattaisiin. Kuntien yhteinen yleiskaava ohjaisi yleiskaavaa maakuntakaavan sijasta ja kuntien yhteinen yleiskaava olisi mahdollista hyväksyä kuntien valtuustoissa. Lakiin lisättäisiin säännökset maanomistajan yleiskaavaa ja asemakaavaa koskevasta aloiteoikeudesta sekä kunnan mahdollisuudesta antaa asemakaavaa tai yleiskaavaa koskeva ehdotus maanomistajan valmisteltavaksi. Lakiin lisättäisiin myös suurimpien kaupunkiseutujen yhteistyövelvoitetta, asemakaavan ja yleiskaavan yhteiskäsittelyä sekä aurinkovoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, että tuulivoimalan vähimmäisetäisyyttä asutuksesta koskevat säännökset. Esityksen perustelujen mukaan kaavoitusmenettelyä koskevia säännöksiä

yksinkertaistettaisiin. Muutoksenhakuoikeus asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä rajattaisiin tietyissä tilanteissa asianosaisiin ja yhteisöille lisättäisiin muistutusvelvoite valitusoikeuden käyttämisen edellytykseksi.

Hallituksen esitysluonnos alueidenkäyttölainsäädännön lausuntopalvelun kautta <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=e92c21ba-a798-43a0-9fe1-1ba4b63ca95c>, johon myös lausunto pyydetään toimittamaan kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen 11.7.2025 mennessä.

Viitasaaren kaupungin lausunto

Yleiset säännökset, luku 1, 1§ - 11§

Viitasaaren kaupunki pitää hyvänä alueidenkäytön- ja kaavoitusjärjestelmän säilyttämistä pääpiirteittäin entisellään. Nykyinen kaavoitusjärjestelmä on toimiva, testattu ja ennakoitava, mikä on kuntien, kansalaisten ja elinkeinoelämän yhteinen etu. Viitasaaren kaupunki korostaa myös kuntien itsehallinnon ja kaavoitusmonopolin säilyttämistä.

Viitasaaren kaupungin näkemyksen mukaan lain sujuvoittamistavoitteet ovat monelta osin hyvät, mutta lakiluonnokseen sisältyy myös kuntien maankäytön ohjaamista haittaavia tekijöitä, joiden vaikutuksia alueidenkäytön suunnitteluun ja muuhun yhteiskuntaan ei ole riittävästi arvioitu.

Hallituksen tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa kaavoitusprosesseja, mutta lakiesityksessä ilmenee osin ristiriitaisia säännöksiä, jotka raskauttavat kaavoituksen etenemistä ja lisäävät byrokratiaa.

Viranomaisten tehtävät, luku 2, 12§ - 17§

Viitasaaren kaupungilla ei ole huomautettavaa luvusta 2.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, luku 3, §18 - §20

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevat säännökset säilyisivät pääosin ennallaan. Niihin tehtäisiin muutamia tarkennuksia:

Alueidenkäyttötavoitteissa käsiteltäviä asioita täsmennettäisiin lisäämällä niihin mm. huoltovarmuus ja kokonaisturvallisuus sekä ilmastonmuutoksen hillintä ja luonnon monimuotoisuus. Lakiin lisättäisiin maininta valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ajantasaisuuden arvioinnista, jossa eduskunnalle olisi varattava mahdollisuus ottaa kantaa tavoitteissa käsiteltäviin asioihin. Lisäksi Valtioneuvosto voisi antaa määräyksen valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen toteuttamiseksi ja tarvittaessa tehostaa määräystä uhkasakolla.

Viitasaaren kaupunki näkee tärkeänä, että valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteissa huomioidaan ilmastonmuutos- ja luontoasiat sekä huoltovarmuus ja turvallisuusasiat. Näiden katsotaan olevan ajankohtaisia ja perusteltuja kokonaisuuksia tässä hetkessä sekä erityisesti tulevaisuuden kannalta. Lain tavoitteiden toimeenpanossa on varmistettava riittävä joustavuus erikokoisille kunnille niin, että myös pienet kaupungit ja kunnat pystyvät toimimaan laissa asetettujen tavoitteiden mukaan.

Maakuntakaava, luku 4, 21§ - 30§

Maakuntakaavan tehtävä rajattaisiin koskemaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä asioita. Muutoksen tarkoitus on korostaa maakuntakaavan yleispiirteisyyttä ja tarkentaa kaavatasojen työnjakoa. Lisäksi maakuntakaavan tehtävistä poistuisi muutoksen myötä seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden sijainnin ohjaus ja mitoittaminen.

Selkeimmin muutos näkyisi siinä, että maakuntakaavalla ei enää ratkaistaisi yksittäisten kuntien yhdyskuntarakennetta koskevia asioita. Muutos ei kuitenkaan estäisi esimerkiksi maakunnan kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenteeseen ja liikennejärjestelmään tai niiden yhteensovittamiseen liittyvien alueidenkäytön periaatteiden käsittelyä maakuntakaavassa, jos näillä kysymyksillä on vähintään maakunnallista merkitystä. Tämä tulisi kuitenkin tehdä maakuntakaavan tehtävän mukaisella tarkkuudella.

Alueet ovat erilaisia ja maakunnallisesti merkittävän alueidenkäytön raja voi vaihdella maan eri osissa alueen olosuhteiden mukaan. Maakunnallisesti merkittävän rajan määrittäminen olisi ensisijaisesti maakuntakaavaa laativan maakuntaliiton ratkaistava mm. alueidenkäyttöraatkaisujen vaikutusten laajuuden perusteella.

Maakuntakaava muodostaa merkittävän lähtökohdan kunnan yleis- ja asemakaavoitukselle. Viitasaaren kaupunki pitää tärkeänä, että laissa määritellään selkeästi maakuntakaavan ohjausvaikutuksen laajuus ja sitovuus. Maakuntakaavan tulee tukea myös pienten kuntien elinvoimaa ja kehittämismahdollisuuksia, eikä sen tule rajoittaa paikallista kehittämistä liian tarkoilla määräyksillä. Maaseutukunnissa ei laadita yhteisiä yleiskaavoja, joten maakuntakaavoituksen yhteydessä laadittavat ylikunnalliset selvitykset nähdään tärkeinä kuntakohtaisissa kaavoitusprosesseissa. Huomionarvoisina kuntarajat ylittävinä selvityksinä voidaan pitää muun muassa tuulivoiman, kaupan suuryksiköiden, väylästäön, kunnallistekniikan, sähköverkkojen, laajojen luontoesiintymien ja suurten elinkeinohankkeiden aiheuttamia vaikutuksia.

Yleiskaava ja asemakaava, luku 5, 31§ - 45§ ja luku 6 §46 - §66

Yleiskaava ja asemakaava säilyttäisivät nykyisen roolinsa alueidenkäytön suunnittelujärjestelmässä. Lakiin tehtäisiin kaavaprosessin sujuvuutta lisääviä ja kaavojen sisältövaatimuksia koskevia muutoksia. Asemakaava voitaisiin perustellusta syystä laatia tai muuttaa sisällöltään yleiskaavan ohjausvaikutuksesta poiketen, jos yleiskaava on vanhentunut. Säännöksessä ei enää edellytettäisi, että asemakaavan on sopeuduttava yleiskaavan kokonaisuuteen eikä sitä, että yleiskaava on ilmeisen vanhentunut. Uudeksi menettelyksi ehdotetaan yleiskaavan ja asemakaavan yhteiskäsittelyä, jolloin ne voitaisiin laatia yhtä aikaa ja hyväksyä samalla päätöksellä. Yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten määrätyille rakentamiskielloille säädettäisiin enimmäiskestoajat. Sama koskisi asemakaavassa annettua, kaavan toteuttamisen ajoittamiseksi tarpeellista rakentamiskielloa. Kuntien yhteinen yleiskaava säilyisi. Muutoksena yhteinen yleiskaava ohjaisi kunnan yleiskaavaa ja kaava voitaisiin hyväksyä kuntien valtuustoissa.

AKL-luonnoksessa, luvussa 6 § 50 sanotaan, että asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen saavuttavuudelle ja liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisarvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja, viheralueita tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita. Asemakaavassa on varauduttava lisääntyviin sään ääri-ilmiöihin ja tulviin.

Viitasaaren kaupunki pitää yleis- ja asemakaavaa koskevia uudistuksia kannattavina, jossa korostuu erityisesti kaavaprosessien sujuvoittaminen ja ilmasto- ja ympäristötavoitteiden vahvistaminen. Uudistukset voivat kuitenkin myös heikentää kuntien mahdollisuuksia suunnittelun tehokkuuteen, sillä kaavaprosessit hidastuvat, kaavahankkeiden laadintakustannukset kasvavat ja hallintotyömäärä lisääntyy uusien vaatimusten myötä.

Asemakaavan laatimiseen tai muuttamiseen vanhentuneesta yleiskaavasta poiketen tulisi lisätä määritelmä siitä, millä perusteilla kaavaa voidaan pitää vanhentuneena. Lisäksi rakentamiskieltojen enimmäiskestoajat asemakaavassa nähdään hyvänä keinona varmistaa kaavaprosessin sujuva eteneminen tavoitellussa aikataulussa.

Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säädökset, luku 7, 64§ - 66§

Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevassa laissa maakuntakaavan rooli vähittäiskaupan suuryksiköiden sijainnin ohjauksessa muuttuisi, koska maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävien suuryksiköiden osoittaminen kuntakaavoituksessa ei enää edellyttäisi merkintää maakuntakaavassa. Laissa ei myöskään esitetäisi enää vähittäiskaupan suuryksiköiden enimmäismitoitusta keskustatoimintojen alueen ulkopuolella.

Vähittäiskaupan suuryksikkö voitaisiin osoittaa maakuntakaavassa, yleiskaavassa tai asemakaavassa keskusta-alueiden ulkopuolelle, jos sen lisäksi mitä kaavojen sisältövaatimuksissa muutoin säädetään, huolehdittaisiin, että suunnitellulla alueidenkäytöllä ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen.

Voimassa olevasta laista poiketen laissa ei enää säädettäisi, että alueelle sijoittuvat palvelut ovat mahdollisuuksien mukaan saavutettavissa joukkoliikenteellä ja kevyellä liikenteellä, eikä, että suunniteltu maankäyttö edistää sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset mahdollisimman vähäiset.

Kunnille tulee jatkossakin mahdollistaa kaupan kehittämistä koskeva kaavoitusoikeus ja -monopoli. Myymäläkeskittymän määritelmällä ei saa rajoittaa ja vaikeuttaa kuntien liike- ja kauppakorttelien kehittämistä kuntakaavoituksella, mikäli toisiaan lähelle sijoittuvat myymälät lasketaan yhtenä kokonaisuutena. Lisäksi myymäläkeskittymässä jää epäselväksi, mitä tarkoitetaan usealla erillisellä myymälällä ja lähietäisyydellä.

Tuulivoimalarakentamista koskevat erityiset säädökset, luku 8, 67§ - 69§

Tuulivoimayleiskaavaa koskeviin erityisiin säännöksiin ehdotetaan lisättäväksi tuulivoimalan ja asutuksen välistä vähimmäisetäisyyttä koskeva säännös. Etäisyyden olisi oltava olemassa oleviin asuinrakennuksiin ja yleis- tai asemakaavassa osoitettuihin asuinrakennuspaikkoihin vähintään kahdeksan kertaa tuulivoimalan kokonaiskorkeus, jos tuulivoimayleiskaava ei sijoitu maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle. Tuulivoimaloiden vähimmäisetäisyyksistä voitaisiin kuitenkin poiketa alueen maanomistajien suostumuksella. Näiden lisäksi maisemavaikutuksia koskevaa sisältövaatimusta tarkennettaisiin.

Tuulivoimaloiden ja asutuksen välisen vähimmäisetäisyyden määrittäminen vähintään kahdeksan kertaa tuulivoimalan korkeus vähentää kuntien mahdollisuuksia kaavoittaa tuulivoimapuistoja alueille, joita ei ole osoitettu maakuntakaavassa. Uusi etäisyyssääntö supistaa merkittävästi ja jopa estää pienempien tuulivoimapuistojen yleiskaavoituksen ja on siten epärealistinen. Lakiluonnoksen ehdotuksen toteutuessa tuulivoimahankkeiden sijoitus perustuisi jatkossa maakuntakaavassa osoitettuihin paikkoihin. Tämä puolestaan vaatisi tiivistä yhteistyötä maakuntaliittojen kanssa, jotta tuulivoima-alueiden sijoittelupaikkoja voitaisiin osoittaa maakuntakaavassa riittävästi ja täsmennetysti sopiville alueille. Tämä lisäisi painetta ja kaavabyrokratiaa maakuntakaavan ajantasaisuuden säännölliseen päivittämiseen.

Tuulivoimalapuistojen suunnittelu ja tuulimyllyjen sijoittelu perustuu tälläkin hetkellä laajaan vaikutusten arviointiin, jossa tarkastellaan muun muassa melu- ja välkevaikutuksia, maisemallisia kysymyksiä, vaikutuksia luontoon ja eläimistöön, sekä ihmisten elinympäristön terveellisyteen ja turvallisuuteen liittyviä selvityksiä. Nykyisten arviointimenettelyiden rinnalle ei tarvita uusia rajoittavia säännöksiä.

Viitasaaren kaupunki arvioi, että tiukentuvat rajoitukset hidastavat merkittävästi hallitusohjelman tavoitteita uusiutuvan energiantuotannon edistämisestä Suomessa. Lakiin on sisällytettävä mahdollisuus joustaa etäisyyssäännöistä tapauskohtaisesti kuntien määrittelemien etäisyyksien mukaan.

Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säädökset, luku 9, 70§ - 71§

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi luku aurinkovoimarakentamista koskevista erityisistä säännöksistä, jossa yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan aurinkovoimalan rakentamisluvan perusteena niillä alueilla, joilla yleiskaavassa on siitä erikseen määrätty. Yleiskaavan tulisi ohjata riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella. Aurinkovoimarakentamista ei saisi osoittaa ojittamattomille luonnontilaisille suoalueille eikä merkittävässä määrin metsämaalle.

Viitasaaren kaupunki näkee hyvänä, että lainsäädännöllä mahdollistetaan rakentamista ohjaavan aurinkovoimaosayleiskaavan laatiminen. Tällä nähdään olevan positiivisia vaikutuksia aurinkovoimaloiden lisääntyvän kasvun myötä.

Voimalan sijoittaminen merkittävässä määrin metsämaalle on puolestaan epämääräinen ilmaisu. Mitä ja minkä suhteen ilmausta ”merkittävässä määrin” arvioidaan: hankekohtaisesti, kunta- tai maakuntakohtaisesti vai valtakunnallisesti?

Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset, luku 10

Viitasaaren kaupungilla ei lausuttavaa luvusta 10

Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa, luku 11, 78§ - 89§

Kaavoitusmenettelyä ja vaikutusten arviointia koskeviin säännöksiin ehdotetaan joitain selkeyttäviä ja sujuvoittavia muutoksia ja lisäksi osa nykyisin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa olevista säännöksistä ehdotetaan nostettaviksi lakiin. Lakiin ehdotetaan myös lisättäväksi säännös, jonka mukaan asemakaavaa laadittaessa on arvioitava kaavan todennäköisesti merkittävät vaikutukset rakentamisen kustannuksiin.

Kunnan velvollisuudesta laatia kaavoituskatsaus luovuttaisiin ja sen sijaan säädettäisiin, että kunnan olisi pidettävä yleisessä tietoverkossa tietoa myös lähiaikoina vireille tulevista kaavoista, ellei kyse ole vähäisestä asemakaavamuutoksesta. Kaavan vireilletulosta ja valmisteluvaiheen osallistamismahdollisuuksista ilmoitettaisiin siten, kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, kunnan verkkosivuilla ja velvoitteista ilmoittaa sanomalehdessä luovuttaisiin.

Viitasaaren kaupungille kaavoituskatsaus on merkinnyt avointa ja selkeää viestintää asukkaiden ja osallisten suuntaan meneillään olevista kaava-asioista. Kaavoituskatsauksen korvaaminen verkossa ylläpidettävällä aineistolla vireillä olevista ja vireille tulevista kaavoista on kuitenkin kannatettavaa. Tärkeää on, että kaavoituksesta viestiminen on selkeää ja se antaa asukkaille ja muille osallisille hyvän kokonaiskuvan maankäytön suunnittelun tilanteesta.

Epäselvää puolestaan on, miten asemakaavan laadinnan yhteydessä arvioitavia rakentamisen kustannuksia arvioidaan kaavoitusvaiheessa. Tämä kuormittaa kaavoituksen jo entuudestaan työteliästä selvitysprosessia.

Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa, luku 12, 90§ - 91§

Lakiin ehdotetaan hallitusohjelman mukaisesti lisättäviksi pykälät asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloitteesta sekä asemakaavan ja yleiskaavan laatimisesta yhteistyössä maanomistajan kanssa.

Maanomistajalla olisi oikeus tehdä kunnalle perusteltu aloite asemakaavan tai suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiseksi tai muuttamiseksi omistamalleen alueelle. Kunnan olisi päätettävä aloitteen hyväksymisestä tai hylkäämisestä monijäsenisessä toimielimessään ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään neljän kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta.

Kunta voisi maanomistajan pyynnöstä päättää antaa asemakaavaa, tuulivoimayleiskaavaa, aurinkovoimayleiskaavaa, rantayleiskaavaa tai

muun suoraan rakentamista ohjaavaa yleiskaavaa koskevan ehdotuksen maanomistajan laadittavaksi tämän omistamalleen alueelle. Kunnan olisi päätettävä pyynnön hyväksymisestä tai hylkäämisestä monijäsenisessä toimielimessään.

Viitasaaren kaupunki suhtautuu varauksellisesti ehdotettuihin muutoksiin, jotka koskevat maanomistajien aloitteita asemakaavan ja yleiskaavan laatimiseksi tai muuttamiseksi sekä kaavaehdotusten laatimista maanomistajien toimesta. Maanomistajilla on jo nyt mahdollisuus tehdä kaavoitusta koskevia aloitteita ja tehdä yhteistyötä kunnan kanssa kaavoja laadittaessa. Toimivaa käytäntöä ei pidä vaikeuttaa lisäsääntelyillä ja byrokratialla.

Merialuesuunnittelu, luku 13

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 13.

Kansallinen kaupunkipuisto, luku 14

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 14.

Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset, luku 15

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 15.

Pakkokeinot ja seuraamukset, luku 16

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 16.

Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset, luku 17

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 17.

Muutoksenhaku, luku 18, 110§ - 114§

Esityksessä ehdotetaan, että valitusoikeus rajattaisiin asianosaisiin sellaisten asemakaavojen osalta, jotka laaditaan voimassa olevan yleiskaavan alueelle yleiskaavan ohjausvaikutuksesta poikkeamatta. Valitusoikeus ei siis enää olisi mainittujen asemakaavojen osalta kunnan jäsenillä, vaan ainoastaan asianosaisilla eli niillä, joiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomaisten valitusoikeuksiin ei esitetä muutoksia. Yhdistyksille säädettäisiin valitussoikeutensa säilyttämiseksi velvoite tehdä asemakaavasta muistutus eräitä laissa mainittuja tilanteita lukuunottamatta.

Viitasaaren kaupunki arvioi, että edellä mainituilla muutoksilla on vaikutusta nopeampaan ja sujuvampaan kaavaprosessiin. Muutoksenhakuun tulee selkeä ja oikeudellinen raja valitusoikeudelle, jolla voidaan ehkäistä turhia viivytyksiä. Kaupunki tunnistaa tarpeen kaavaprosessien sujuvoittamiseen ja pitää perusteltuna nopeuttaa asemakaavojen lainvoimaistumista. Toisaalta on myös huomioitava, että lakimuutos saattaa kannustaa tekemään ennakoivia muistutuksia ilman aitoa tarvetta, jotta valitusoikeus säilyy myöhemmässä vaiheessa.

Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset, luku 19

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 19.

Erinäiset säännökset, luku 20

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 20.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset, luku 21

Viitasaaren kaupungilla ei kommentoitavaa lukuun 21.

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (kaavojen toteuttamislaki)

Alueidenkäyttölain uudistuksen yhteydessä myös alueidenkäyttölain muihin pykäliin on tehty muutoksia. Alueidenkäyttölaista aikanaan kaavojen toteuttamista koskevaan lakiin siirtyvässä pykälässä 101 a säädettäisiin maanomistajan oikeudesta saada maakunta-, yleis- tai asemakaavan suojelumääräyksestä johtuvasta rajoituksesta metsätalouden harjoittamiselle kunnalta korvaus, jos rajoituksesta aiheutuu vähäistä suurempaa taloudellista menetystä.

Vähäistä suurempana menetystä pidetään, jos se on vähintään 3000 euroa tai vähintään neljä prosenttia maanomistajan rajoituksenalaisen metsäkiinteistön markkinakelpoisen puuston arvosta, sen mukaan, kumpi laskentaperuste on maanomistajalle edullisempi.

Mikäli AKL-luonnoksen 101 a § tulee voimaan, se vaikuttaa yleis- ja asemakaavakarttojen sisältöön automaattisesti. Kunnilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia korvausten maksamiseen. Lisäksi mahdollinen korvausmenettelyyn liittyvä valmistelu sekä kaava-aineistojen arviointi korvausriskien osalta aiheuttaisi kunnille lisää hallinnollista työtä. Lakikohta aiheuttaa myös lisääntyvien valitusprosessien kautta oikeuskäsittelyihin käytettävän hallintotyön määrää.

Kaava-aineostojen osalta AKL 101 a §:n voimaantulo tulisi aiheuttamaan sen, että osa kaava-alueiden luontotiedoista esitetään jatkossa vain kaavaselostuksessa tai vain enintään kaavakartalla informatiivisena tietona, jotta kuntien korvausvelvollisuuksilta vältytään.

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

Alueidenkäyttölain uudistuksen yhteydessä myös rakentamislakiin esitetään muutoksia. Rakentamislakia koskevassa muutosluonnoksessa on esitetty säännös, että aurinkovoimalan sijoittumispaikasta riippumatta pinta-alaltaan yli 10 hehtaarin kokoiset voimalat ei voisi täyttää RakL 46 § mukaisia sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueella. Säännös tarkoittaisi sitä, että tämänkokoisen aurinkovoimalan rakentaminen edellyttäisi aina joko asemakaavan tai AKL 9 luvussa tarkoitetun aurinkovoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimista

Lakiin osoitettu pinta-alan määritelmä ei ole aivan tarkoituksenmukainen, riippuen voimalan sijoituspaikasta. Esimerkkinä kymmenen hehtaarin kokoinen aurinkovoimala taajamassa on jo merkittävää rakentamista, mutta taajaman ulkopuolella, esimerkiksi entisellä turvetuotantoalueella vaikutukset ovat huomattavasti vähäisempiä. Tästä syystä Viitasaaren kaupunki esittää, että pinta-alamääritelmää tarkastellaan vielä uudelleen.

Oheismateriaali:

Kaupunginhallitus

§ 169

23.06.2025

- Kuntaliiton diat: Alueidenkäyttölaki, Kuntien kannalta keskeisiä nostoja HE-luonnoksesta
- Ympäristöministeriön diat alueidenkäyttölain uudistamisesta 6.6.2025

Lisätiedot: Rakennusarkkitehti Riina Pietarila, puh. 040 571 1865, riina.pietarila@viitasaari.fi, kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus päättää antaa oheisen lausunnon koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi.

Päätös

Viitasaaren kaupunginhallitus hyväksyi lausunnon yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen esitteli asiaa kokouksessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lausunto lausuntopalveluun

Viitasaaren kaupungin lausunto koskien Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3.vaiheen luonnosta

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 170

374/10.02.00/2025

Pohjois-Savon maakuntahallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.5.2024 (56 §) maakuntakaavan luonnoksen asetettavaksi nähtäville. Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen kaavaluonnos ja valmisteluaineisto ovat alueidenkäyttölain 62 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 § mukaisesti nähtävillä 4.6.-5.7.2025. Kaava-aineistot ovat nähtävillä Pohjois-Savon liiton verkkosivuilla <http://www.pohjois-savo.fi/psmk2040> sekä Maakuntatalolla (Sepänkatu 1, Kuopio) ja Pohjois-Savon kunnissa. Kaavaan liittyvät selvitykset ovat nähtävillä vain sähköisesti.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheessa käsitellään aurinko- ja tuulivoimaan, sähkönsiirron yhteystarpeeseen, vetytalouteen sekä Pohjois-Savon seudullisesti merkittävään kauppaan liittyviä teemakokonaisuuksia. Lausunto kaavan valmisteluvaiheen aineistosta pyydetään jättämään **5.7.2025, kello 15.00** mennessä ensisijaisesti sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@pohjois-savo.fi tai kirjeenä osoitteeseen Pohjois-Savon Liitto, Sepänkatu 1, 70100 KUOPIO.

Lisätiedot: Suunnittelujohtaja Annaelina Isola, puh. 044 714 2609, annaelina.isola@pohjois-savo.fi ja maakuntasuunnittelija Mikko Rummukainen, puh. 044 714 2655, mikko.rummukainen@pohjois-savo.fi

Sähkönsiirron yhteystarve – Harjulinja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 3. vaiheessa tutkitaan Fingridin Harjulinjan alustavien linjausvaihtoehtojen mukaisia yhteystarpeita. Harjulinjalla tarkoitetaan valtakunnallista voimajohtoa Pyhäjärven Murtoerän ja Kangasniemen Pieksämäen sähköasemien välillä. Harjulinja koostuu kahdesta 400 kV:n ja yhdestä 110 kV:n voimajohtolinjasta samassa johtokäytävässä.

Fingridin mukaan Harjulinjan voimayhteys tarvitaan kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi, kun pohjois-etelä suuntaiset sähkönsiirtotarpeet kasvavat merkittävästi Suomen tavoitellessa hiilineutraaliutta vuonna 2035.

Harjulinjan eli Murtoerän ja Pieksämäen ja myöhemmin edelleen Korian sähköasemien välisen voimajohdon rakentaminen on välttämätöntä, jotta kantaverkon käyttövarmuus voidaan taata ja sähkön hinta säilyy tasaisena koko maassa. Nykyinen verkko ei riitä ilman siirtokapasiteetin rajoituksia tai käyttövarmuuden vaarantumista.

Fingridin suunnitelmien mukaan Harjulinjan viidestä reittivaihtoehdoista kaksi sijoittuu myös Viitasaaren puolelle. Linjan suunniteltu perusratkaisu vie tilaa noin 96 metriä sisältäen 10 metrin reunavyöhykkeet molemmin puolin voimajohtoja. Hanke on alustavasti aikataulutettu vuosille 2030–2032.

Kaupunginhallitus

§ 170

23.06.2025

*Lisätiedot: Rakennusarkkitehti Riina Pietarila, puh. 040 571 1865,
riina.pietarila@viitasaari.fi*

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus päättää antaa lausuntonaan Pohjois-Savon maakuntakaavan 2024 3.vaiheen luonnoksesta seuraavaa:

Viitasaaren kaupunki katsoo Harjulinjan toteutuksella olevan positiivisia vaikutuksia puhtaan energian investointeihin ja tuotantoon. Kattavalla sähkönsiirtolinjalla on keskeinen edellytys tukea ja edistää Suomen kansallisia hiilineutraaliustavoitetta. Uusi voimajohtoyhteys luo tarvittavat verkkoyhteydet alueille, joilla on suuri tuuli- ja aurinkovoimatuotannon potentiaali, eikä nykyinen kantaverkko siihen riitä. Harjulinjan yhteystarvemerkinä maakuntakaavassa mahdollistaa suunnittelun etenemisen, mikä nähdään tärkeänä myös Viitasaaren kaupungin näkökulmasta, uusiutuvien energiahankkeiden edistämiseksi.

Viitasaaren kaupungin ja Keiteleen kunnan rajalla sijaitseva Heinä-Suvanto-Hetejärvi on noin 280 metrin etäisyydellä suunnitellusta johtoreitistä Keiteleen kunnasta katsottuna. Alue on lintuvesikohde, joka on linnustoltaan kansainvälisesti arvokas muutto- ja pesimäaikainen alue. Alueella esiintyy myös arvokasta kosteikkoa ja suokasvillisuutta. Alueelle laaditaan parhaillaan Fingridin toimesta perusteellista Natura-arviointia, jonka tarkoituksena on tunnistaa voimajohdon mahdolliset vaikutukset alueen suojeluarvoihin ja linnuston elinympäristöön.

Sähkönsiirron yhteystarvemerkin vaikutuksia arvioidaan myöhemmin myös ihmisten elinolojen ja elinympäristön näkökulmasta, maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon, kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin, alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. Viitasaaren kaupungilla ei ole näihin tässä vaiheessa huomautettavaa.

Harjulinjan suunnittelu ja rakentaminen nähdään kokonaisuudessaan strategisena investointina kohti kestävää ja puhdasta energiatulevaisuutta.

Päätös

Viitasaaren kaupunginhallitus hyväksyi lausunnon yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen esitteli asiaa kokouksessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: kirjaamo@pohjois-savo.fi, tiedoksi elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja, rakennusarkkitehti

Viitasaaren kaupungin lausunto rakennusjärjestysluonnoksesta

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 171
236/10.03.00.00/2024

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen rakennusvalvonnan toimialueen kunnissa rakennusjärjestyksen uudistaminen on tullut ajankohtaiseksi. Ympäristöpalvelut pyytää lausuntoa osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Uudistamisen tavoitteena on rakennusjärjestyksen ajantasaistaminen 1.1.2025 voimaan tulleen rakentamislain mukaiseksi. Rakennusjärjestystä valmistelee työryhmä, jota vetää rakennusvalvonta ja joka koostuu kuntien teknisen toimen henkilöistä ja kaavoituksen edustajista.

Uudella rakennusjärjestyksellä korvataan vanhat kuntien rakennusjärjestykset.

Rakennusjärjestyksen uudistaminen on edennyt luonnosvaiheeseen. Rakennusjärjestysluonnoksen pohjana on käytetty Kuntaliiton laatimaa mallirakennusjärjestystä. Lähtökohtaisesti määräystasolla on pyritty sallimaan kiinteistön omistajille samanlaiset rakentamisen mahdollisuudet, kuin nykyisellään voimassa olevan rakennusjärjestyksen aikaan.

Luonnos on asetettu nähtäville Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan päätöksellä 27.5.2025 § 38 valmisteluvaiheen kuulemista varten. Saadun palautteen perusteella valmistellaan ehdotus rakennusjärjestykseksi. Nykyinen rakentamislaki on tullut voimaan 1.1.2025 ja se edellyttää, että kunnat uusivat rakennusjärjestyksensä viimeistään kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Oheismateriaali:

- Rakennusjärjestysluonnos

Lisätiedot: *Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja Jukka Tuohimaa*,
puh. 040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi

Rakennustarkastaja Petri Syrjä, puh. 044 459 6221,
petri.syrja@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus esittää lausuntonaan seuraavaa Pohjoisen Keski-Suomen rakennusjärjestysluonnoksesta:

Viitasaaren kaupunki katsoo, että rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvia suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteuttamisen ja säilyttämisen kannalta tarpeellisia määräyksiä.

Uuden, 1.1.2025 voimaantulleen rakentamislain yhtenä tavoitteena on vähentää mm. rakennusjärjestyksellä rakentamisen ohjausta, ja

vähentämällä kuntien välisiä tulkintaeroja, jotka maankäyttö- ja rakennuslain aikaan olivat tyypillisesti sisällytetty kuntien omiin, yksityiskohtaisiin rakennusjärjestyksiin. Erityisesti isommissa kaupungeissa rakentamisen ohjaus ja lisätulkinnat ovat aiheuttaneet menettelytapa- ja tulkintaeroja kuntien välille.

Nykyinen, 1.11.2013 voimaantullut rakennusjärjestys on ollut joustava, ja rakentamisen paikalliset ominaispiirteet hyvin huomioon ottava määräyskokoelma, ja rakentamisen ohjaus on ollut riittävää. Rakentamisen ohjaus rakennusjärjestyksen kautta ei ole ollut vahvaa pohjoisen Keski-Suomen alueella, kun ohjausta vertaa varsinkin isompien kuntien rakennusjärjestyksiin.

On kuitenkin erityisen tärkeää, että varsinkin Viitasaaren yleiskaava-alueilla rakentamista pystyttäisiin ohjaamaan rakennusjärjestyksen määräyksillä, koska Viitasaaren kaupungin rantayleiskaavojen ohjausvaikutus on vähäinen. Viitasaaren kaupungin rantayleiskaavojen ominaispiirre on se, että kaavamääräyksissä viitataan kaupungin rakennusjärjestykseen, jolloin rakentamisen ohjaus on tapahtunut suurimmalta osin rakennusjärjestyksen määräysten kautta.

Nyt valmisteilla olevaan rakennusjärjestykseen on huomioitu alueelliset tarpeet, jotta rakennusvalvontaviranomaiselle jää edelleen mahdollisuus ohjata rakentamista myös rantayleiskaava-alueilla.

Esimerkkinä lupakynnyksen alittaviin alle 30 neliömetrin saunarakennuksiin voidaan ohjata uuden rakennusjärjestyksen 19.2 §:n avulla, vaatimalla 10 metrin leveällä rantavyöhykkeellä 90 % luonnontilaisuutta sekä 21 §:n vähimmäisetaisyystaulukoilla.

Ilman esimerkin mukaista ohjausvaikutusta Viitasaaren kaupungin tulisi päivittää lähes kaikki rantayleiskaavat sekä mahdollisesti asettaa yleiskaava-alueita rakennuskieltoon kunnes yleiskaava saadaan päivitettyä. Päivitystyö kestäisi mahdollisesti vuosia, ja vähentäisi rakentamisen toimeliaisuutta, ja olisi myös merkittävä kustannus kaupungille.

Keskustelun kuluessa kaupunginjohtaja teki täydennetyn päätösehdotuksen:

Kaupunginjohtajan täydennetty päätösesitys:

Viitasaaren kaupunginhallitus esittää lausuntonaan seuraavaa Pohjoisen Keski-Suomen rakennusjärjestysluonnoksesta:

Viitasaaren kaupunki katsoo, että rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvia suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteuttamisen ja säilyttämisen kannalta tarpeellisia määräyksiä.

Uuden, 1.1.2025 voimaantulleen rakentamislain yhtenä tavoitteena on vähentää mm. rakennusjärjestyksellä rakentamisen ohjausta, ja

Kaupunginhallitus

§ 171

23.06.2025

vähentämällä kuntien välisiä tulkintaeroja, jotka maankäyttö- ja rakennuslain aikaan olivat tyypillisesti sisällytetty kuntien omiin, yksityiskohtaisiin rakennusjärjestyksiin. Erityisesti isommissa kaupungeissa rakentamisen ohjaus ja lisätulkinnat ovat aiheuttaneet menettelytapa- ja tulkintaeroja kuntien välille.

Nykyinen, 1.11.2013 voimaantullut rakennusjärjestys on ollut joustava, ja rakentamisen paikalliset ominaispiirteet hyvin huomioon ottava määräyskokoelma, ja rakentamisen ohjaus on ollut riittävää. Rakentamisen ohjaus rakennusjärjestyksen kautta ei ole ollut vahvaa pohjoisen Keski-Suomen alueella, kun ohjausta vertaa varsinkin isompien kuntien rakennusjärjestyksiin.

On kuitenkin erityisen tärkeää, että varsinkin Viitasaaren yleiskaava-alueilla rakentamista pystyttäisiin ohjaamaan rakennusjärjestyksen määräyksillä, koska Viitasaaren kaupungin rantayleiskaavojen ohjausvaikutus on vähäinen. Viitasaaren kaupungin rantayleiskaavojen ominaispiirre on se, että kaavamääräyksissä viitataan kaupungin rakennusjärjestykseen, jolloin rakentamisen ohjaus on tapahtunut suurimmalta osin rakennusjärjestyksen määräysten kautta.

Nyt valmisteilla olevaan rakennusjärjestykseen on huomioitu alueelliset tarpeet, jotta rakennusvalvontaviranomaiselle jää edelleen mahdollisuus ohjata rakentamista myös rantayleiskaava-alueilla.

Esimerkkinä lupakynnyksen alittaviin alle 30 neliömetrin saunarakennuksiin voidaan ohjata uuden rakennusjärjestyksen 19.2 §:n avulla, vaatimalla 10 metrin leveällä rantavyöhykkeellä 90 % luonnontilaisuutta sekä 21 §:n vähimmäisetäisyydestä ulkoilmoitusta.

Kohta 19.2 §:n avulla, vaatimalla 10 metrin leveällä rantavyöhykkeellä esitetään muutettavaksi siten, että 90 % luonnontilaisuus arvioidaan uudelleen.

Ilman esimerkin mukaista ohjausvaikutusta Viitasaaren kaupungin tulisi päivittää lähes kaikki rantayleiskaavat sekä mahdollisesti asettaa yleiskaava-alueita rakennuskieltoon kunnes yleiskaava saadaan päivitettyä. Päivitystyö kestäisi mahdollisesti vuosia, ja vähentäisi rakentamisen toimeliaisuutta, ja olisi myös merkittävä kustannus kaupungille.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi täydennetyn päätösesityksen yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että jäsen Tuija Tuikkanen ilmoitti esteellisyyden (palvelussuhde- ja toimeksiantojääviys) ja oli poissa kokouksesta klo 16:09 – 16:17.

Merkitään pöytäkirjaan, että kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen esitteli asiaa kokouksessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus

§ 171

23.06.2025

Toimenpiteet

Ote: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta, elinympäristön ja asumisen lautakunta

Kaupunginjohtajan katsaus ajankohtaisiin asioihin 23.6.2025

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 172
40/00.01.02/2024

Kaupunginjohtaja informoi kaupunginhallitusta valmistelussa olevista sekä muista kaupunkiin ja sen toimintaan vaikuttavista asioista. Samassa yhteydessä on mahdollisuus keskusteluun katsauksen pohjalta, valmistelutyötä evästäen. Katsauksessa voidaan myös kuulla muita viranhaltijoita, ulkopuolisia asiantuntijoita sekä muita sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita.

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee kaupunginjohtajan katsauksen tiedokseen.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi kaupunginjohtajan katsauksen tiedoksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus	§ 29	10.02.2025
Elinympäristön ja asumisen lautakunta	§ 28	13.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 173	23.06.2025

Valtuustoaloite hiekoitushiekan hakumahdollisuudesta kaupungin osoittamasta paikasta

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 29

Valtuutettu Riitta Kemppainen esitti 16.12.2024 valtuuston kokouksessa Vasemmistoliiton valtuustoryhmän seuraavan aloitteen:

"Viitasaaren vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että kaupunki järjestää kuntalaisille mahdollisuuden hakea hiekoitushiekkaa kaupungin osoittamasta pisteestä maksutta. Monet esim. vanhusten kaatumisista tapahtuvat kotipihalla. Seuraukset ovat vakavia ja kalliita. Muutama kunta tarjoaa vastaavaa palvelua. Meillä evättiin vanhusväestön pihaliittymien auraukset. Tällä tultaisiin hiukan kuntalaisia vastaan. Vähentämällä kaatumisia saadaan kansanterveydellistä hyötyä. Satsaus tulee maksamaan itsensä takaisin jossain muodossa."

Lisätiedot: Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää siirtää aloitteen elinympäristön- ja asumisen lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn elinympäristön- ja asumisen lautakunta.

Elinympäristön ja asumisen lautakunta 13.05.2025 § 28

Viitasaaren kaupunki ei ole tarjonnut hiekoitussepeä omakotitaloasujille aiemmin, ja varsinkin isoissa kaupungeissa yleisesti jaettavasta hiekoitushiekan tarjoamisesta on luovuttu. Kuitenkin esimerkiksi Äänekoskella ilmaista hiekoitushiekkaa tarjotaan 4 eri pisteessä ja palvelua kehitetään edelleen.

Hiekoitussepe maksaa kaupungille n. 13-14€ / tonni ja hiekoitushiekka noin 7-8€ / tonni. Sepeli on kuitenkin soveliaampaa käytettäväksi pientalojen pihoissa. 600 litran hiekoitusastiaan mahtuu tilavuudeksi muuntamalla noin 900 kg sepeliä. Kaupungilla ei ole katettua paikkaa keskustassa, jotta voitaisiin välttää kasan jäätyminen, eikä kasat olisi myöskään esteettisiä. Astioissa jaettava sepe myös vaikeuttaa väärinkäyttöä.

Kaupunginhallitus	§ 29	10.02.2025
Elinympäristön ja asumisen lautakunta	§ 28	13.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 173	23.06.2025

Jakelupaikkojen ylläpitokuluja vähentää merkittävästi, jos jakelupaikat olisivat esimerkiksi aluekeräyspisteiden yhteydessä.

Jos kaupunki hankkisi yhteensä 3 hiekoitusastiaa esimerkiksi isoaholle, kurkelaan ja keskustaan, astioiden yhteishinta olisi noin 1000€. Mikäli näitä astioita täydennettäisiin esimerkiksi 2 viikon välein, täydennettyksen hinta sepelin osalta olisi alle 100€ kuukaudessa. Työn osuus olisi myös maltillinen. Täydennyksiä on mahdollista osittain yhdistää tilapalvelun kohteiden täydennysten kanssa, ja täydennykset toteutettaisiin omana konetyönä, tai tarvittaessa ostotyönä työtilanteesta riippuen.

Hiekoitussepin käyttöä olisi näin menettelemällä syytä rajoittaa, esimerkiksi enintään 15 litraa / asiakas, ja rajata käyttö vain yksityiseen käyttöön kohdistuen omakotitalojen liukkaudentorjuntaan.

Yritysvaikutusten arviointia on vaikea tehdä tarkasti. Murske ostetaan paikallisilta toimijoilta, jolloin voidaan katsoa että menettelytapa lisää paikallisilta yrityksiltä hiekoitussepin / hiekoitushiekan ostoa kaupungin kilpailutettujen sopimusten kautta. Toisaalta kaupungin tarjoama hiekoitushiekka vaikuttaa negatiivisesti vähittäiskauppojen liukkaudentorjuntatuotteiden myyntiin, ja tämä on merkittävin aloitteen yritysvaikutus. Vähittäiskaupan liikevaihdon vaikutuksia on vaikea laskea tarkasti: 20kg säkki hiekoitussepiä maksaa n. 5-7€. Mikäli aiemmin arvioitu menekki ostettaisiin kokonaisuudessaan 20kg säkeissä, kustannus olisi 1300 – 1500€ kuukaudessa sis alv 25,5%). On kuitenkin huomioitavaa, että on mahdotonta ennustaa mikä on todellinen menekki, ja kuinka paljon tarjottu sepi lopulta vaikuttaa vähittäiskauppojen liikevaihtoon.

Lisätiedot:

Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja: Jukka Tuohimaa 040 152 7225

Päätösehdotus

Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja:

Elinympäristön ja asumisen lautakunnan esitys hallitukselle ja valtuustolle annetaan kokouksessa keskustelun ja kokonaisarvion perusteella.

Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtajan kokouksessa antama päätösehdotus:

Elinympäristön ja asumisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisesti, että talvikaudelle 2025–2026 järjestetään 3 kappaletta hiekanhakupisteitä kaupungin alueelle. Saatujen kokemusten perusteella jatkosta tuleville talvikausille päätetään erikseen.

Päätös

Hyväksyttiin kokouksessa annettu päätösehdotus.

Kaupunginhallitus	§ 29	10.02.2025
Elinympäristön ja asumisen lautakunta	§ 28	13.05.2025
Kaupunginhallitus	§ 173	23.06.2025

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet ote jatkokäsittelyyn kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 173
46/14.01.00/2025

Elinympäristön ja asumisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisesti, että talvikaudelle 2025–2026 järjestetään 3 kappaletta hiekanhakupisteitä kaupungin alueelle. Saatujen kokemusten perusteella jatkosta tuleville talvikausille päätetään erikseen.

*Lisätiedot: Elinympäristön ja asumisen palvelualuejohtaja: Jukka Tuohimaa
040 152 7225, jukka.tuohimaa@viitasaari.fi*

Päätösehdotus Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että talvikaudelle 2025–2026 järjestetään 3 kappaletta hiekanhakupisteitä kaupungin alueelle. Saatujen kokemusten perusteella jatkosta tuleville talvikausille päätetään erikseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Vuoden 2026 äänestysalueiden muutokset ja niistä ilmoittaminen Digi- ja väestötietovirastolle

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 174
357/00.00.00.00/2025

Kullekin äänioikeutetulle merkitään äänioikeusrekisteriin äänestysalue, joka määrittää tämän äänestyspaikan vaalipäivänä ja sen, minkä äänestysalueen tuloksissa tämän ääni lasketaan. Äänestysalue määräytyy äänioikeutetulle tämän väestötietojärjestelmään merkityn asuinpaikan perusteella äänioikeusrekisteriä perustettaessa.

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden pinta-alasta tai asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto. Äänestysaluejakoa muuttavassa päätöksessä pitää myös määrätä mille äänestysalueelle merkitään henkilöt, joilla ei Väestötietojärjestelmään mukaan ole vakituista osoitetta.

Valtuuston päätöksellä muutettu äänestysaluejako on voimassa 1.1.2026 alkaen toimitettavissa vaaleissa ja kansanäänestyksissä, jos valtuuston päätös on tehty ja siitä on ilmoitettu 31.8.2025 mennessä Digi ja väestötietovirastolle (DVV). Jos äänestysalueet säilyvät ennallaan, asiasta ei tarvitse ilmoittaa. Viitasaaren kaupunki on pyytänyt lisää aikaa siten, että asia voidaan käsitellä valtuustossa 1.9.2025.

Äänestysalueiden määrän vähentäminen heikentää äänestäjien mahdollisuuksia osallistua vaalipäivän äänestykseen. Jo useita vuosia jatkunut suuntaus on ollut äänestysalueiden määrän vähentäminen. Oikeusministeriö on mm. kirjeessään kunnille (16.9.2024, dnro VN/17690/2024) suositellut, että jatkossa nykyistä äänestysalueiden määrää ei enää vähennettäisi ilman pakottavaa tarvetta, vaan päinvastoin tutkittaisiin mahdollisuuksia lisätä äänestysalueiden määrää seuraaviin vaaleihin, ja todennut lisäksi, että äänioikeusrekisterin (sähköinen vaaliluettelo) käyttö vaalipäivän äänestyksessä ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

Kunnan äänestysaluejakoa määriteltäessä tulisi huolehtia siitä, että mikään äänestysalue ei muodostu äänestäjämäärältään niin suureksi, että siitä aiheutuu haittaa äänestäjille äänestyspaikan ruuhkautumisena ja toisaalta vaalilautakunnan alustavan tuloslaskennan hidastumisena vaalipäivän iltana, jolloin koko kunnan tuloslaskenta viivästyy. Ennakkoäänestyksen suosio on kasvanut niin, että selvästi suurempi osa käy ennakkoäänestyksessä kuin äänestää vaalipäivänä. Viitasaarella myös vaaliauto on täydentänyt kaupungintalon yleistä ennakkoäänestyspaikkaa siten, että auto kiertää kyläkunnilla kahtena päivänä mahdollistaen äänestyksen eri kylillä.

Viitasaaren kaupungissa on tällä hetkellä kolme äänestysaluetta seuraavasti:

001 Keskeinen
002 Läntinen

Kaupunginhallitus

§ 174

23.06.2025

003 Itäinen.

Nämä ovat voimassa vaalien varsinaisena vaalipäivänä, jolloin kuntalainen voi äänestää vain omassa äänestysalueessaan. Kuntalainen voi äänestää ennakkoon missä tahansa äänestyspaikassa omasta äänestysalueesta riippumatta. Äänestysalue-jakomuutos vaikuttaa varsinaisen äänestyspäivän äänestyspaikkaan. Äänestysaluejakopäätös ei määritä äänestysalueen varsinaisen vaalipäivän vaalihuoneiston sijaintia, vaan kunnanhallitus päättää sen erikseen. Päätös ei myöskään vaikuta ennakkoonäänestyspaikkoihin, vaan niistäkin määrää kunnanhallitus erillisellä päätöksellä kaikkien toimitettavien vaalien yhteydessä erikseen.

Tähän mennessä ei ole juurikaan ollut haasteita löytää kaikille äänestysalueille riittävä määrä jäseniä vaalilautakuntiin. Kunta- ja aluevaaleissa esteellisyysäännökset saattavat aiheuttaa käytännössä ongelmia vaalilautakuntien jäseniä ja varajäseniä valittaessa. Jokaiselle äänestysalueelle nimetään kuntalaisista vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, 3 varsinaista jäsentä ja vähintään 5 varajäsentä. Viitasaarella ennakkoon äänestäneiden osuus on ollut selvästi suurempi kuin vaalipäivänä äänestäneiden osuus.

Seuraavat vaalit ovat eduskuntavaalit 18.4.2027. Ennakkoäänestys kotimaassa 7.–13.4.2027 ja ulkomailla 7.–10.4.2027. Vaalipäivä on sunnuntai 18.4.2027 klo 9–20.

Oheismateriaali:

- Digi- ja väestötietoviraston kirje kunnanhallituksille 4.6.2025.
- Äänestysaktiivisuus äänestysalueittain alue- ja kuntavaaleissa 2025.

Lisätiedot: Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja Anni Riihimäki, puh. 044 459 7301, anni.riihimaki@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että äänestysaluejako pidetään nykyisellään, jolloin Viitasaarella on käytössä kolme äänestysaluetta: 001 Keskeinen, 002 Läntinen ja 003 Itäinen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuusto

Ilmoitusasiat/ kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus 23.06.2025 § 175
16/00.01.02/2025

1.

Kiinteistönluovutusilmoituksia 11 kpl:ta.

2.

Viranhaltijapäätöksiä

- Kaupunginjohtaja §:t 16-17 (yleinen päätös).
- Hallintopalveluiden palvelualuejohtaja §:t 36-37 (yleinen päätös).
- Talous- ja tietohallintojohtaja §:t 9-11 (hankintapäätös), § 20 (yleinen päätös).
- Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden palvelualuejohtaja § 6 (hankintapäätös), § 2 (yleinen päätös).
- Ympäristöpalveluiden palvelualuejohtaja § 4 (henkilöstöpäätös).

3.

Pöytäkirjoja, pöytäkirjaotteita

- Keiteleen kunnanvaltuuston 9.6.2025 § 37 pöytäkirjaote: Keiteleen kunnan jäsen ehdokkaiden nimeäminen Viitasaaren sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan musiikkiopiston yhteistoimintaa koskevaa päätöksentekoa varten.
- Karstulan kunnanvaltuuston 2.6.2025 § 50 pöytäkirjaote: Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen ympäristölautakunnan jäsenten valitseminen.
- Kannonkosken kunnanvaltuuston 2.6.2025 § 33 pöytäkirjaote: Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan jäsenen valitseminen v. 2025-2029.
- Pihtiputaan kunnanvaltuuston 2.6.2025 § 45 pöytäkirjaote: Pihtiputaan kunnan jäsen ehdokkaiden nimeäminen Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakuntaan toimikaudeksi 2025-2029.
- Pihtiputaan kunnanvaltuuston 2.6.2025 § 49 pöytäkirjaote: Pihtiputaan kunnan jäsen ehdokkaiden nimeäminen Viitasaaren sivistys- ja hyvinvointilautakuntaan musiikkiopiston yhteistoimintaa koskevaa päätöksentekoa varten.
- Pihtiputaan kunnanhallituksen 16.6.2025 § 147 pöytäkirjaote: Pihtiputaan ja Saarijärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden yhdistyminen.
- Pihtiputaan kunnanhallituksen 16.6.2025 § 150 pöytäkirjaote: Kunnanhallituksen edustajien valinta eri lautakuntiin vuosiksi 2025-2027.
- Kannonkosken kunnanvaltuuston 26.5.2025 § 10 pöytäkirjaote: Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusaineistosta sekä eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan osittaisesta muutosehdotuksesta saatuihin palautteisiin laaditut vastineet sekä Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan ja eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan osittaisen muutoksen hyväksyminen.

4.

Vammaisfoorumin kirje kunnille ja kunnallisille vammaisneuvostoille hyvinvointialueen vammaisneuvoston ehdokasasetteluun ja valintaan liittyen.

Kaupunginhallitus

§ 175

23.06.2025

5.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

- Kirje 11.6.2025: Suositus yhteistyöstä nuorten työllisyyden hoitoon liittyen nuorten työpajojen ja työllisyyspalveluiden välillä.

6.

Viitasaaren Kesäakatemia ry

- Toimintakertomus 2024
- Tilinpäätös 1.1.2024 – 31.12.2024

- - - -

7.

Sydän-Suomen jätelautakunnan 18.6.2025 pöytäkirja liitteineen.

8.

Keski-Suomen liitto/ maakuntahallituksen 13.6.2025 pöytäkirja.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi ilmoitusasiat tiedoksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 167, § 168, § 169, § 170, § 171, § 172, § 173, § 174, § 175

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.